

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

20. december 2012

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

Ændring af forordningerne for de fire europæiske migrationsfonde

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grund- og nærhedsnotat vedrørende forslag til ændring af forordningerne for de fire europæiske migrationsfonde, KOM(2012) 0526 og KOM(2012) 0527.

Nicolai Wammen

Dato: 5. december 2012
Kontor: Kt. for Internationalt Ud-
lændingesamarbejde
Sagsbeh: Jesper Egevang
Sagsnr.: 2012-3082-0003
Dok.: 547443

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

vedrørende forslag til ændring af forordningerne for de fire europæiske migrationsfonde

Sagen er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog delvist er tale om en udbygning af Schengen-reglerne.

KOM(2012) 526 og KOM(2012) 527

Resumé

Med ændringsforslagene til forordningerne for de fire europæiske migrationsfonde (Fonden for De Ydre Grænser, Den Europæiske Flygtningefond, Den Europæiske Tilbagetagelsesfond og Den Europæiske Fond for Integration af Tredjelandstatsborgere) lægges der op til på visse betingelser at forhøje medfinansieringssatsen fra fondene for visse medlemsstater, som er i eller trues af alvorlige vanskeligheder, hvad angår deres finansielle stabilitet. Da forslagene er omfattet af det retlige forbehold, har det ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Danmark deltager dog i Fonden for De Ydre Grænser på mellemstatsligt grundlag; jf. protokollen om Danmarks stilling. Ændringsforslagene får ikke lovgivningsmæssige konsekvenser, men vurderes at kunne få indirekte statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side er man som udgangspunkt skeptisk over for Kommissionens ændringsforslag, men kan acceptere forslagene, forudsat at forslagene alene gælder for den nuværende flerårige finansielle ramme (2007-2013) og ikke skaber præcedens for den efterfølgende flerårige finansielle ramme (2014-2020).

1. Baggrund

Kommissionen anfører i sine forslag af 20. september 2012, at den vedvarende finansielle og økonomiske krise øger presset på medlemsstaternes

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

finansielle ressourcer i takt med, at de forbedrer deres nationale budgetter. Det anføres, at det i den sammenhæng er vigtigt at sikre tilstrækkelige ressourcer til gennemførelse af de programmer, der støttes af Unionens fire migrationsfonde under det generelle program om solidaritet og forvaltning af migrationsstrømme.

Dette gælder særligt de medlemsstater, der er blevet hårdest ramt af den nuværende krise og har modtaget finansiell støtte fra den europæiske finansielle stabiliseringsmekanisme (EFSM), den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF) eller bilaterale lån for eurolandenes vedkommende eller betalingsbalancestøttemekanismen for ikke-eurolandenes vedkommende.

Indtil videre har seks lande anmodet om finansiell støtte og aftalt et makroøkonomisk tilpasningsprogram med Kommissionen. Der er tale om Grækenland, Portugal, Rumænien og Irland samt Letland og Ungarn. For de to sidstnævnte lande er programmet udløbet.

For at sikre, at de medlemsstater, der allerede har nydt eller måtte komme til at nyde godt af en finansiell støttemekanisme, fortsætter med at gennemføre de programmer, der blev vedtaget inden for rammerne af fondene, indeholder dette forslag bestemmelser, som gør det muligt at forhøje Unionens medfinansieringssats for disse lande uden dog at øge allokeringerne til medlemsstaterne. Hermed gøres det lettere for de berørte lande fortsat at gennemføre programmerne.

Forslagene skal vedtages i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294, hvorefter der kræves enighed mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

Det danske retsforbehold

Da ændringsforslagene fremsættes med hjemmel i TEUF tredje del, afsnit V, er de omfattet af Danmarks forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Det fremgår af en præambel i ændringsforslaget vedrørende Fonden for De Ydre Grænser, at forslaget udbygger Schengen-reglerne. Danmark skal derfor i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling træffe afgørelse om, hvorvidt det vil gennemføre denne afgørelse i sin nationale lovgivning inden seks måneder efter Rådets vedtagelse.

I en præambel i ændringsforslaget vedrørende de tre øvrige fonde fremgår det, at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af denne afgørelse, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark, hvilket er i overensstemmelse med artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til Lissabon-traktaten.

2. Indhold

Ændringsforslagene vedrører bestemmelser om fondenes finansieringsstruktur, hvorefter det gælder, at Unionens bidrag til en godkendt foranstaltning ikke kan overstige 50 % af de samlede udgifter, med mindre foranstaltningen vedrører specifikke prioriteter fastsat i fondenes strategiske retningslinjer, eller at de pågældende medlemsstater er omfattet af Samhørighedsfonden (dvs. medlemsstater hvis BNI ligger under 90 % af EU's gennemsnit), hvorefter Unionens bidrag kan forhøjes til 75 %.

Ændringsforslagene opretholder de eksisterende bestemmelser, men tilføjer, at Unionens medfinansiering kan forhøjes med 20 procentpoint, forudsat at den pågældende medlemsstat opfylder visse betingelser om deltagelse i eksisterende finansielle støttemekanismer.

Endvidere foreslås det, at de særlige bestemmelser vedrørende nødforanstaltninger under Den Europæiske Flygtningefond ændres, således at den nuværende finansielle støtte fra fonden til nødforanstaltninger på op til 80 % af omkostningerne fremover skal kunne forhøjes med 20 procentpoint forudsat, at en medlemsstat opfylder ovenstående betingelser.

Medlemsstaten skal indgive en skriftlig erklæring til Kommissionen sammen med dens udkast til årligt program eller udkast til ændret årligt program, som bekræfter, at den opfylder betingelserne. En foranstaltning, der medfinansieres med den forhøjede sats, videreføres fortsat på grundlag af denne sats, uanset om en af betingelserne stadig er opfyldt under gennemførelsen af det tilknyttede årlige program.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Da ændringsforslaget for Fonden for De Ydre Grænser udgør en udbygning af Schengen-reglerne vil Danmark i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder efter ændringsforslagets vedtagelse skulle træffe afgørelse om, hvorvidt ændringsforslaget til forordningen skal gennemføres i national lovgivning. Ændringsforslaget vurderes i givet fald ikke at ville medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Da ændringsforslaget for de øvrige tre fonde er omfattet af det retlige forbehold, har det ikke lovgivningsmæssige konsekvenser. Danmark deltager således ikke i vedtagelsen, og forordningen finder ikke anvendelse i Danmark.

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Ændringsforslagene til forordningerne vurderes at kunne få indirekte statsfinansielle konsekvenser i det omfang, de forhøjede EU-medfinansieringssatser lægger et opadgående pres på EU's årlige udgiftsniveau. Dette gælder, hvis Danmark måtte træffe afgørelse om at gennemføre ændringsforslaget i national lovgivning, jf. protokollen om Danmarks stilling.

Kommissionen har anført, at der ikke er behov for et tillægsbudget, idet den årlige nationale bevilling fra fondene til landene og programmerne for perioden 2007-2013 ikke ændres. Således har ændringsforslagene ingen virkninger for forpligtelsesbevillingerne, da der ikke er foreslået nogen ændringer af det maksimale finansieringsbeløb fra fondene.

5. Høring

Forslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Statsministeriet, Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Social- og Integrationsministeriet, Vækst- og Erhvervsministeriet, Rigspolitiet og Udlændingestyrelsen samt Dansk Røde Kors, Amnesty International, Dansk Flygtningehjælp, Rådet for Etniske Minoriteter, Institut for Menneskerettigheder og Advokatsamfundet.

Der er modtaget høringssvar fra Finansministeriet.

6. Nærhedsprincippet

De foreliggende ændringsforslag til forordningerne vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet.

Kommissionen har vedrørende nærhedsprincippet anført, at ændringsforslagene til forordningerne er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet de sigter mod at yde forhøjet finansiel støtte gennem fondenes medfinansieringssats til medlemsstater, der befinder sig i en vanskelig økonomisk og finansiel situation.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

8. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side er man som udgangspunkt skeptisk over for Kommissionens ændringsforslag, idet man finder, at øgede EU-medfinansieringssatser risikerer at lægge et opadgående pres på EU's årlige udgiftsniveau, hvilket vil skulle finansieres af medlemsstaterne. Lavere EU-medfinansieringssatser vil øge det nationale ejerskab og tvinge medlemsstaterne til at foretage en prioritering af de tilgængelige midler.

Danmark kan dog acceptere Kommissionens ændringsforslag til forordningerne, forudsat at forslagene alene gælder for den nuværende flerårige finansielle ramme (2007-2013) og ikke skaber præcedens for den efterfølgende flerårige finansielle ramme (2014-2020).

9. Europa-Parlamentet

Ændringsforslagene til forordningerne behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF, artikel 294), der indebærer, at ændringsforslagene skal behandles i Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentets holdning kendes endnu ikke. LIBE-udvalgets vejledende afstemning forventes at finde sted den 18.-19. december 2012, mens afstemningen i plenarforsamlingen er planlagt til februar 2013.

10. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Grundnotatet sendes – udover til Folketingets Europaudvalg – til Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integration.